№ 20. Sobota 25. Stycznia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Stypendyum roczne w kwocie 52 zł. 50 c. w. a. z fundacyi przemyskiej dla uczniów wyższego gimnazyum w Przemyślu otrzymał Plato Sienkiewicz, uczeń klasy V. tamtejszego gimnazyum, syn plebana gr. kat., który ma pięcioro dzieci.

Lwów, 27. grudnia 1861.

C. k. dyrekcya finansów krajowych we Lwowie mianowała asystentami urzędu podatkowego III. klasy prowizorycznie: praktykantów urzędu podatkowego *Jana Sokola* i *Ferdynanda Mireckiego*, praktykanta urzędowego *Leonarda Orłowskiego* i dyurnistę *Jana Petschacher*.

Lwów, 14. stycznia 1862.

Gminy *Stańkowce* i *Turzanowce* w obwodzie brzeżańskim założyły spólną gr. k. szkołę parafialną w Stańkowcach z następującem uposażeniem:

a) Gmina Stańkowce zapewniła po wieczne czasy roczną kwotę 60 zł. w. a. gotówką, a

b) gmina Turzanowce również po wieczne czasy roczną kwotę 52 zł. w. a. gotówką.

Z tej sumy spólnej 112 zł. w. a. gotówką przeznaczyły rzeczone gminy kwotę 105 zł. w. a. na uposażenie nauczyciela, a 7 zł. w. a. na sprawianie premiów i rekwizytów szkolnych.

Oprócz tego obowiązały się rzeczone gminy, istniejący już w Stańkowcach pod N. 16 dom szkolny spólnym kosztem przyrządzić odpowiednio dla pomieszczenia szkoły i pomieszkania nauczyciela, utrzymywać go zawsze w dobrym stanie i na opał szkoły dostarczać rocznie cztery niż. austr. sągów drzewa. — Sprawianie porządków szkolnych należy do gminy Stankowic.

C. k. Namiestnictwo uważa za miły obowiązek, podać udowodnioną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku poparciu oświaty między ludem wiejskim z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

Wiedeń, 23. stycznia. Dnia 22. b. m. wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany IV. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

N. 6. Roporządzenie ministerstwa finansów z 15. stycznia 1862 — ważne w krajach koronnych powszechnego terytoryum celnego— względem stanowczego pozwolenia na kredytowanie przypadających należytości cła przywozowego.

Telegramy.

Berlin, 22. stycznia. Na posiedzeniu partyi postępowej uchwalono po dość długiej debacie, nie głosować nad proponowanym adresem.

Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych minister finansów wniosł projekt do ustawy względem prerogatyw najwyższej izby obrachunkowej. Izba przyjęła hucznemi oklaskami ten nowy dowód, że rząd na prawdę myśli o konstytucyi.

Turyn, 22. stycznia. Na wczorajszem posiedzeniu izby przyjęto 138 głosami przeciw 78 projekt do ustawy względem 10procentowego dodatku do cen jazdy i przewozu pociągami pospiesznemi.

Londyn, 22. stycznia. W dzisiejszym numerze *Times* pochwala dorywczą inicyatywę Hiszpanii w sprawie interwencyi w Mexyku. Dalej pisze: nie można jednak wątpić, że gdy operacye wojskowe rozwinięte zostaną, Francya obejmie kierunek wyprawy, na cóżby innego bowiem tak znaczny korpus wojska posyłała do Mexyku. Według wszelkiego prawdopodobieństwa miasto Mexyk będzie pewien czas obsadzone. Jeśli wypadek ostateczny będzie tak pomyślny jak w Syryi, świat zaspokoi się zupełnie. W każdym razie Francya może być pewną, że jej usiłowania o przywrócenie spokojności gorliwie popierać będziemy. Chociażby nawet załoga francuska dwa i trzy lata miała pozostać w Mexyku, Anglia nie będzie sprzeciwiać się temu.

Chronicle obstaje przy tem, że potrzebna jest angielska i francuska interwencya w Ameryce, by zapobiedz niszczeniu portów południowych, i wojnie koniec położyć.

Przegląd polityczny.

Lwów, 24. stycznia. Niepomyślną dla nas nowiną rozpoczynamy dzisiejszą kronikę. Podług ostatnich raportów urzędowych wzmogła się w zeszłym miesiącu znowu zaraza bydła rogatego w naszym kraju, i klęska ta trwając już prawie od roku, wywiera nader szkodliwy wpływ na jedną z głównych gałęzi naszego gospodarstwa wiejskiego. Gdzie obecnie sroży się najbardziej ta zaraza, wykazuje raport umieszczony dziś pod Sprawami krajowemi.

Stolica państwa nieobdarzyła nas dzisiaj żadną wiadomością ważną. Z dzienników tamtejszych zasługuje na wzmiankę to tylko, że *Donau Ztg.* ogłasza autentyczną osnowę odpowiedzi gabinetu austryackiego na projekt reformy związkowej pana Beusta, której główną treść podaliśmy już przed kilkoma dniami z *Dresd. Journal*, a *Vaterland* dowodzi w obszernym artykule, że Austrya zapatruje się zgodnie z Anglią na wszystkie sprawy oryentalne.

Kiedy u nas trwa jeszcze w całej pełni zima, donoszą już z południowego Tyrolu o wylewach, które w kilku miejscach miały zrządzić znaczne szkody, zatapiając wiele bydła. Z Wenecyi zaś godna wzmianki, że tamtejsza kongregacya centralna układa z polecenia ministerstwa procedurę sądową w administracyjnych sprawach spornych.

Jeżli zawierzyć można słowom *Valerlandu*, objawia się w zewnętrznej polityce Francyi dążność wcale pomyślna dla spokoju Europy. Czytamy bowiem w tym dzienniku, że Francya wierna postanowieniom traktatu paryskiego, występuje wspólnie z Anglią i Austryą w sprawie serbskiej i rumuńskiej w obronie zwierzchnictwa Porty; że przeto popiera protest Turcyi przeciw uchwałom skupczyny serbskiej a w Księstwach Naddunajskich trzyma na wodzy partyę radykalną, i że nakoniec także w Hiszpanii stara się utrzymać gabinet O'Donnella w obec opozycyi w kortezach, która ma zdradzać dążność republikańską ku obaleniu dynastyi burbońskiej. Nie wiemy, zkąd *Vaterland* czerpał wszystkie te wiadomości, i trudno nam przeto osądzić, jak dalece mogą być wiarogodne. Podług telegramu z Paryża z 22go b. m. ogłosił już pan Fould raport finansowy. Znajdujemy w nim wszystkie te projekta podatków, konwersyi rent i pożyczki, które zapowiadały już poprzednio dzienniki francuskie, a o których nieomieszkaliśmy donosić każdą razą. Nie będziemy więc wymieniać ich tu powtórnie, powiemy tylko, że plany te są zręcznie obmyślane, i że należycie przeprowadzone mogą bez znacznego obciążenia kraju, a osobliwie klas uboższych, zasilić obficie skarb państwa.

Także w izbach turyńskich górują teraz sprawy finansowe. Na ostatniem posiedzeniu izby deputowanych przyjęty został projekt względem opodatkowania towarów transportowanych koleją po 10%, a oprócz tego jest jeszcze w projekcie nałożenie podatku na bilety wstępu na zabawy publiczne podobnie jak we Francyi. — Rządowa Gazeta turyńska ogłosiła traktat handlowy zawarty między Sardynią a Turcyą. — Z najnowszego artykułu dziennika *Opinione* możnaby wnosić, że sprawa rzymska jest już bardzo bliską załatwienia. Cała rzecz ma iść o to tylko, by zastąpić wojska papieskie włoską lub mieszaną włosko-francuską załogą w dziedzinie Piotra św., a w Rzymie zostawić samych tylko Francuzów. *Opinione* nie powiada, zkąd właściwie wyszła ta propozycya; ale z innych doniesień dzienników francuskich możnaby się domyśleć, że projekt ten nie jest obcym także Cesarzowi Francuzów, który miał postanowić teraz, przywieść jak najprędzej do skutku porozumienie między stolicą apostolską a Piemontem. — W Neapolitańskiem uwijają się zawsze jeszcze bandy reakcyjne, a z Palermu donoszą, że lada dzień obawiają się w tem mieście wybuchu rewolucyjnego.

Wątpliwość co do adresu pruskiej izby deputowanych rozstrzygnęła się już; na posiedzeniu z 22go b. m. uchwaliła większość izby nie wotować żadnego adresu. Możnaby w tem upatrywać dowód, że nie we wszystkiem podziela izba zasady polityki objawionej w mowie od tronu. — W Hanowerze otwarty został sejm dnia 21. b. m. — Podobnie jak kodex handlowy, zamierzają teraz państwa niemieckie ułożyć spólny dla całej Niemczy kodex cywilny i kryminalny i ustawę względem zabezpieczenia własności literackiej i artystycznej.

Rząd federacyjny w Szwajcaryi zamierza teraz zreorganizować swoją armię, a sprawa Ville la Grande poruczona została powtórnie na życzenie Francyi komisyi internacyonalnej w Bernie do rozstrzygnięcia.

Izba Kortezów w Lizbonie przyjęła jednomyślnie projekt ustawy względem rejencyi.

Dzienniki rosyjskie przyniosły nowe mianowania w najwyższych sferach rządowych a oraz wiadomość o ważnych reformach, które rząd przeprowadzić zamyśla. Między temi wymieniają projekt reorganizacyi sądownictwa, policyi, administracyi domenów i szkół ludowych, i ustawę względem zastosowania emancypacyi do włościan koronnych. A prócz tego doniósł jeszcze telegraf kilka rozporządzeń finansowych, mianowicie podwyższenie niektórych podatków, tax i ceł na granicach europejsko-azyatyckich dla pokrycia zwiększonych potrzeb państwa.

Zwycięstwo unionistów pod Port Royal nieokazało się przecież tak wielkiem, jak to rozgłosił telegram nowojorski. Wojska unii zdobyły tylko kilka bateryi, a doniesienia dzienników z Richmond utrzymują nawet, że w końcu zostały odparte ze znaczną stratą. — Z Mexyku nadeszła wiadomość, że republika Peru ofiarowała Juarezowi pomoc swoją przeciw Hiszpanom.

Sprawy krajowe.

Sprawozdanie z czynności Lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej na XVIIem zwyczajnem posiedzeniu dnia 7. stycznia 1862.

Pod przewodnictwem prezesa Izby p. Józefa Breuera. W obecności komisarza rządowego radcy magistratu p. Gregorowicza.

(Dokończenie.)

4. Następnie przystąpiła Izba do rozpoznania wyborów dokonanych przez magistrat na mocy rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z dnia 6. października r. z. l. 65.261. Według aktu wyborczego przedłożonego przez komisyę wyborczą, był rezultat wyborów następujący.

Głosujących ze stanu kupieckiego było 111. Z pomiędzy tych otrzymał p. Józef Breuer kupiec Lwowski jako członek dla miasta Lwowa 104 głosów. Na zastępców ze stanu handlowego otrzymali najwięcej głosów następni kupcy Lwowscy: P. Jan Klein (104), p. Karol Werner (102), p. Wiktor Goldbaum (102), p. Joachim Hochfeld (75).

Głosujących ze stanu przemysłowego było 144.

Najwięcej głosów (68) na członka dla miasta Lwowa otrzymał p. Karol Pietzsch, właściciel fabryki maszyn we Lwowie.

Na zastępcę otrzymał najwięcej głosów (62) p. Franciszek Bałutowski krawiec we Lwowie.

Wybory te Izba potwierdziła i uchwaliła wydanie mandatów wybranym. W końcu przedłożył prezes Izby p. *Józef Breuer* następujące sprawozdanie z czynności Izby w roku 1861.

Przed zamknięciem narad naszych na rok przeszły niechaj mi wolno będzie uczynić pobieżny pogląd na czynności Izby w roku upłynionym.

W roku 1861 odbyła Izba 17 zwyczajnych a 4 nadzwyczajnych posiedzeń, w których obydwie sekcye Izby wspólnie brały udział. Oprócz tego odbywały się w sprawach szczegółowych w ciągu roku 1861 liczne posiedzenia komitetowe i sekcyjne, których sprawozdania i wnioski następnie posiedzeniom plenarnym przedkładane i załatwiane bywały.

Zakres działania Izby rozszerzył się w roku upłynionym.

Protokół podawczy liczy w tym roku 2255, w roku zaś 1860 liczył tylko 1492 numerów. Jakkolwiek nie każdy z przedmiotów podanych do protokołu wymaga ścisłego rozbioru i uchwały Izby, to jednak w porównaniu z przeszłemi latami znacznie powiększyła się liczba spraw ważniejszych.

Czynność Izby objawia się jak wiadomo, w dwojakim kierunku. Daje ona albo na wezwanie rządu swoją opinię o rozmaitych ekonomii krajowej tyczących się rozporządzeniach i projektach do ustaw, przyczem z obowiązku swojego zwraca szczególną uwagę na interesa swojego okręgu, i zastanawia się nad korzyściami lub niedogodnościami jakieby z zaprowadzenia projektowanych rozporządzeń i przepisów prawnych wyniknąć mogły dla materyalnego dobra kraju a względnie okręgu Izby; albo też sama bierze inicyatywę, rozpatrując się w rzeczywistych ekonomicznych stosunkach swojego okręgu, i wykazując niedogodności i zawady stojące na przeszkodzie rozwojowi handlu i przemysłu krajowego, udaje się do władz przynależnych o ich uchylenie.

W obydwóch kierunkach Izba w upłynionym roku czynną była. Najważniejsze przedmioty, o których Izba na wezwanie rządu w roku upłynionym dawała opinię odnosiły się: do środków ku przywróceniu waluty, do projektów budowy rozmaitych gościńców krajowych, do kredytowania opłaty celnej, do projektu ustawy, względem zaprowadzenia systemu decymalnego w miarach i wagach, do projektów statutów korporacyi przemysłowych wchodzących w życie na mocy nowej ustawy zarobkowej i t. p. Pomiędzy przedmiotami, jakiemi Izba w roku upłynionym samoistnie się zajmowała, zasługują na wzmiankę: podania do administracyi państwa o uchylenie niedogodności w postępowaniu ugodnem przy zawieszeniu wypłat, o zniesienie ustaw tyczących się lichwy, o założenie giełdy pieniężnej i zbożowej we Lwowie, o ułatwienia w rozmaitych gałęziach handlu i przemysłu i t. p.

Utrzymanie tutejszej szkoły rzemieślniczej, tudzież nadzorowanie tego wielce pożytecznego zakładu naukowego było także w upłynionym roku przedmiotem staranności Izby. W obec faktycznego rozwiązania byłych cechów i korporacyi po ogłoszeniu nowej ustawy zarobkowej i z przyczyny, iż przepisane według tej ustawy korporacye jeszcze niezostały zaprowadzone, nie mogła Izba zrobić w upłynionym roku przepisanej statutami repartycyi na korporacye przemysłowe dla zebrania funduszu potrzebnego na utrzymanie tej szkoły. Izba widziała się przeto spowodowaną dać i w roku upłynionym z swojej kasy zaliczkę na utrzymanie tej szkoły wynoszącą 857 zł. $56^1/_2$ kr. Zwrócenia tej zaliczki spodziewać się można dopiero po zaprowadzeniu korporacyi, do których utrzymanie tej szkoły należeć będzie.

Z powodu odbyć się mającej na wiosnę powszechnej wystawy w Londynie, izba na mocy wyższego polecenia ukonstytuowała się jako komitet filialny ku ułatwieniu przesyłek z swojego okręgu na tę wystawę, i poczyniła stosowne kroki, ażeby płody rolnicze i przemysłowe naszego okręgu według możności na niej były zastąpione.

Pozwólcie mi panowie, ażebym przy zamknięciu rocznych naszych czynności wyraził moje szczere podziękowanie szanownym członkom, którzy gorliwym udziałem w naradach naszych wspierali czynności izby. Niemniej składam w imieniu izby publiczne podziękowanie panu komisarzowi rządowemu za światłe rady i wyjaśnienia, któremi nas wspierał.

Ale jak z jednej strony zasługom mieszkających we Lwowie członków izby słuszne należy się uznanie, tak z drugiej strony żałować wypada, że zamiejscowi członkowie izby najmniejszego udziału w jej czynnościach nie biorą. Życzyćby wypadało, ażeby w tym względzie w roku przyszłym nastąpiła pomyślna zmiana, i ażeby izba usilnie się domagała, by zamiejscowi członkowie jej nie z nazwiska tylko do tego grona należeli, lecz peryodycznemi rapportami o stosunkach handlu i przemysłu w swoich obwodach izbę wspierali.

Że nasze stosunki ekonomiczne nie znajdują się w pożądanym rozwoju, że handel i przemysł w naszym kraju w porównaniu z innemi krajami koronnemi monarchyi na zbyt niskim znajduje się stopniu, nie izby w tem wina. Zarzut taki może pochodzić tylko z mylnego pojęcia powołania izby, która nie ma ani zadania ani mocy uchylić istniejące zapory. Izba musi poprzestawać na rozpoznawaniu i dochodzeniu przyczyn złego; rzeczą jej jest niedogodności, jakie znajduje, rządowi przedkładać, a gdzie uchylenie onych leży w mocy rządu, tego uchylenia się domagać. Ale i w tym ograniczonym zakresie działania zadanie izby jest ważne i niejeden pożytek może przynieść krajowi.

Poczytuję sobie za szczególną przyjemność, iż mogę oświadczyć, że wiele z podań i wniosków izby, odnoszących się do podniesienia bytu materyalnego w naszym kraju, znalazły przychylne uwzględnienie ze strony władz administracyjnych. Jest to dowód zaufania, którem się izba dotychczas u rządu szczyciła. Z tego zaufania niechaj izba i nadal korzysta, by mogła nieść prawdziwy pożytek krajowi.

Adolf Rudyński, sekretarz.

Lwów, 22 stycznia. (Stan zarazy bydła.) Podług raportów z pierwszej połowy b. m. zgasła zaraza rogatego bydła w *Chorostkowie* w obwodzie czortkowskim; natomiast pojawiła się nanowo w *Krzyweńkiem* i *Borakówce* w tym obwodzie, w *Janowie* i *Słobudce ad Janów* w obwodzie tarnopolskim, w *Nastaszczynie* w obwodzie brzeżańskim, a nakoniec w *Demianowie* i *Tustaniu* w obwodzie stanisławowskim, razem w 7 miejscach.

W wykazanych z 15. b. m. 24 miejscach, z których 7 przypada na obwód czortkowski, 12 na tarnopolski, po 2 na brzeżański i stanisławowski, a 1 na kołomyjski obwód, dotknęła zaraza z ogólnego stanu bydła w liczbie 7603 sztuk w 129 folwarkach — 1226, z których 290 wyzdrowiało, 782 odeszło, 29 ubito, a 25 pozostało w stanie choroby; a oprócz 29 wspomnionych musiano zabić jeszcze 46 sztuk podejrzanych o zarazę.

(Towarzystwo akcyjne w Bielsku.) Ministeryum stanu w porozumieniu z innem ministeryum przyzwoliło utworzyć towarzystwo akcyjne dla zaprowadzenia oświetlenia gazowego w Bielsku i Białej i gminie Lipniku z siedzibą w Białej.

(Akademicy w Pradze od rekrutacyi uwolnieni.) Senat akademicki w Pradze podaje do wiadomości powszechnej, że według rozporządzenia c. k. ministeryum stanu nietylko ci słuchacze uniwersytetu od wojska uwolnieni będą, którzy mają świadectwa frekwentacyi lecz i ci nawet, którzy się wykażą, że nie z własnej winy słuchaczami być przestali.

Hiszpania.

Madryt, 15. stycznia. *Correspondencia* zaprzecza stanowczo doniesieniu, jakoby poseł hiszpański w Washingtonie był upoważniony zawrzeć konwencyę z Miramonem, który w skutek tej konwencyi postąpiłby jak Santana w San Domingo, jeżliby odzyskał ster rządu.

(Zbiegi amerykańscy.) *Correspondencia* donosi, że d. 14. stycznia 6 ludzi zbiegło ze statku „Sumter" i stawiło się przed konzulem Stanów zjednoczonych. Konzul udał się do gubernatora wojskowego z prośbą, aby przyjął zbiegów pod swoją opiekę, a kapitan „Sumtera" domagał się ze swojej strony, aby mu ich wydano. Rząd odmówił żądaniu kapitana, wychodząc z tej zasady, że Hiszpania nie uznała jeszcze Stanów południowych, i że pomiędzy Hiszpanią a Stanami zjednoczonemi nie ma traktatu względem wydawania zbiegów.

Anglia.

Londyn, 20. stycznia. (Blokada portów amerykańskich.) Względem blokady południowych portów Ameryki, Mr. Fenwick członek parlamentu za Sunderland oświadczył na uczcie publicznej, że jeden z członków izby niższej gotów jest na pierwszem zebraniu parlamentu złożyć dowody, że od czasu, jak trwa blokada portów południowych, przybyło do nich nie mniej jak 600 statków, których nikt nigdzie nie zatrzymywał. Rzeczy tak stojące, obowiązkiem jest wszystkich mocarstw nadmorskich uważać taką blokadę jako nieistniejącą.

Francya.

Paryż, 20. stycznia. (Składki duchownc.) Minister spraw duchownych i oświecenia wydał cyrkularz do biskupów, w przedmiocie składek przez duchownych po domach zbieranych. W całej Francyi, głównie zaś w archidyecezyi paryskiej, składki te zbierane bywają przez osoby wędrowne, wykazujące się legitymacyą jednego z biskupów francuskich. Wiele przytem dzieje się nadużyć, nie podobną bowiem jest rzeczą sprawdzić rzeczywistość legitymacyi i rzetelność podpisu. Minister przeto pragnie, ażeby każdy z biskupów ważność legitymacyjną na okręgu swej dyecezyi ograniczyć zechciał.

(**Statek na wody chińskie.**) Do Rochefort posłano rozkaz uzbrojenia fregaty „Semiramis"; ma ona być przeznaczona do krążenia przez dłuższy czas w wodach chińskich.

(**Spory z biskupem w Arras.**) Biskup z Arras ogłosił odpowiedź na list ministra spraw duchownych i oświecenia, w której według Gazety wiedeńskiej zbija czynione statutom duchownym zarzuty, udzielania przytułku osobom nieletnim, z obrazą praw rodzicielskich. Zdaje się, że skargi ministra były nie dokładne, okazuje się bowiem z odpowiedzi biskupa, iż jeżeli klasztory przyjmowały niekiedy młode osoby bez woli rodziców, to nigdy nie zatrzymywały ich wbrew woli rodzicielskiej i władze sądowe w postępowaniu tem nic zdrożnego nie upatrywały. Biskup na końcu listu swego oświadcza, iż zarzuty nie udowodnione spadają na tego, który z niemi wystąpił.

(**Pisma religijne.**) Zdaje się wzmagać rozdrażnienie między rządem a dziennikami religijnemi. *L'Union* obwiniony został o wzniecanie nienawiści i wzgardy ku rządowi; dziennik zaś *l'Ami de la Religion* posądzony o aportacyę polityczną, zakazany został przez biskupa z Montauban.

(**Doniesienia z Mexyku.**) Ostatnie wiadomości z Veracruz z dn. 20. grudnia donoszą o przybyciu do tego miasta posła francuskiego Dubois de Saligny, którego los słuszne wzniecał obawy. Przybył on do Veracruz wraz z p. Wilkes, posłem angielskim po 11dniowej podróży z Mexyku. W drodze panowie ci i ich eskorta walczyć musieli z bandą złoczyńców z 200 ludzi złożoną, która w samem pobliżu Veracruz powtórnie na nich napadła, pomimo że jenerał Uraga w energicznej odezwie nakazał szanować osoby i eskortę portów. Pomimo tego wozy bagażowe, w których były archiwa legacyi, złupiono i zrabowano. W orszaku posłów przybyło wiele bardzo osób, mianowicie członkowie legacyi, konzul francuski, pułkownik Pukett, ajent Stanów amerykańskich i wielu cudzoziemców, po większej części Hiszpanów, lękających się o pewność swych osób w stolicy.

Przy wyjeździe tego orszaku, prezydent mexykański Juarez wydał proklamacyę dla podniesienia ducha mieszkańców. Zapewnia w niej, że wszędzie organizuje się obrona kraju, że partyzanci w ilości do 100.000 osadzili wszystkie punkta strategiczne, góry i wąwozy dla bronienia kraju z największą energią.

Szwajcarya.

Berna, 14. stycznia. (**Posiedzenie rady stanu.**) Na dzisiejszem posiedzeniu rady stanów przyszedł po drugi raz pod obrady projekt do ustawy względem sądów małżeństw mieszanych. Zdanie komisyi, która jednogłośnie oświadczyła się za zawieraniem, po uporczywej debacie odniosło nareszcie zwycięstwo, a to 32 głosami przeciw 14. Sprawozdawca Häberlin zaprzeczał stanowczo twierdzeniu biskupów szwajcarskich w proteście przeciw ustawie wypowiedzianym, jakoby narażała na niebezpieczeństwo katolicki dogmat o świętości małżeństwa. Projekt do ustawy zapewnia raczej sprawiedliwość obu stronom, to jest katolickiej i protestanckiej. Małżonek katolik będzie tak podlegał dogmatowi kościoła katolickiego, jak małżonek protestant dogmatowi kościoła protestanckiego. Nowa ustawa jest następująca:

Art. 1. Sprawa rozwodu małżeństwa mieszanego należy do sędziego cywilnego, a mianowicie do tych sędziów kantonalnych, których jurysdykcyi małżonek w sprawach cywilnych podlega.

Art. 2. Sądy będą wyrokować według prawa swego kantonu w ten sposób, że w braku wspólnego dla obu stron prawa o małżeństwie stronę katolicką usuną od stołu i łoża, a małżonka protestanckiego całkowicie rozwiedzionym orzekną.

Art. 3. Postanowienia względem powtórnego zawarcia ślubów przez małżonka katolickiego według art. 2. rozwiedzionego, zostawiają się sądom kantonalnym.

Włochy.

Turyn, 19. stycznia. (**Wystawa artystyczna.**) Izba deputowanych uchwaliła na wczorajszem swem posiedzeniu, iż weźmie do rozwagi projekt do prawa względem powszechnej wystawy artystycznej i przemysłowej włoskiej, w roku 1863 w Neapolu odbyć się mającej.

(**Uchwała podatków.**) Dalej rozpoczęto rozprawy nad projektem do prawa, według którego od dnia 1. kwietnia, wszelkie wpływy na drogach żelaznych tak za transporta towarów, jako też i za przewóz osób, ulegać mają opłacie podatku 10 od sta wynoszącego, o który to podatek przedsiębiorcy podatek taryfy transportu i przewozu podnieść będą mogli.

Na tem samem posiedzeniu wniesiono projekt do prawa względem nałożenia podatku na bilety wnijścia na zabawy publiczne. Deputowany Galenga dodał uwagę, iż podatek ten we Francyi został już zaprowadzony i znaczny wpływ skarbowi publicznemu przynosi.

(**Bandy reakcyjne.**) Z Foggia donoszą, że przybył tamże 8. pułk piechoty piemonckiej, dla wzmocnienia załogi tej prowincyi niepokonanej napadami reakcyonistów, którzy się w górach Gargano schraniają. Dowódzcą tej siły jest piemoncki jenerał Doda.

Dziennik *Stella del sud* donosi z Neapolu, że transporta rekrutów odchodzą zawsze pod mocną eskortą wojskową, otaczającą je z każdej strony. Tenże sam dziennik pisze zarazem o wyładowaniu Burbonistów pod Viesti i o licznych bandach w okolicy Monticchio krążących. Jeżeli rząd nie wytępi band powstańców podczas zimy, to na wiosnę trzeba się spodziewać powstania całej ludności, której się stan obecny do syta naprzykrzył.

Dziennik *Constituzione* zamieszcza następującą depeszę z Neapolu: Reakcya zwalczona w prowincyi Capitanata, odżyła znów w prowincyi Basilicata. W Palermie ogromne panuje wzburzenie. Spodziewają się, że umysły uspokoić się dadzą. W Bogheria, Misilmera i Marineo były zaburzenia, w których kilku ludzi zginęło. Ranny reakcyonista Langlais, który się w Neapolu ukrywał i właśnie miał być aresztowany, uratował się ucieczką okrętem.

Telegram z Palermu nadeszły a w ministeryalnem dzienniku *Il Tribuno* zamieszczony opiewa: Sycylia znajduje się w okropnym stanie. W Palermie obawiamy się lada chwili katastrofy i żyjemy w największej ciągle obawie.

Dawniejsze doniesienia dziennika palermitańskiego *Precursore* mówią także o skrytych lecz nieustających usiłowaniach przeciwko rządowi, które łatwo do krwawej wojny domowej doprowadzić mogą.

Niemce.

Berlin. (**Izby pruskie.**) Dopiero przy trzeciem głosowaniu przyszedł do skutku wybór wiceprezydentów pruskiej izby deputowanych. Partya Grabowa upierała się, aby pierwszy wiceprezydent był także z pośrodka niej wybrany, i proponowała pana Bürgers, a jako drugiego wiceprezydenta stronnictwa postępowego nie chciała zatwierdzić pana Behrend, którego proponowano, lecz pana Rönne (Solingen). W końcu jednak stronnictwo postępowe wzięło górę, a partya Grabowa uległa. Według tego, z czem deputowani rozmaitych stronnictw słyszeć się dają, możnaby wnosić, że zamierzają podać jakiś adres. Rewizya regulaminu spraw jest pierwszem i najważniejszem zadaniem izby, do którego zabierze się natychmiast, gdy odpowiednia komisya utworzona zostanie.

(**Kara chłosty po szkołach.**) Zdarzało się kilkakrotnie, że młodzi nauczyciele w Prusiech nadużywali w szkołach kary chłosty cielesnej. To skłoniło ministra wyznań przypomnąć dyrektorom zakładów naukowych wydaną w tym względzie instrukcyę, która przepisuje, że kary chłosty nie mogą być wymierzane bez upoważnienia dyrektorów.

Drezno, 18. stycznia. (**Regulamin rangi dworskiej.**) Słychać, że wkrótce ma być ogłoszony nowy regulamin rangi dworskiej, który rozszerzy znacznie koło osób, mających przystęp u dworu.

Frankfurt n. M. (**Sprawy na posiedzeniu związkowem.**) Na posiedzeniu sejmu związkowego w d. 16. stycznia odczytano doniesienie Królowej hiszpańskiej o zgonie infantki Donny Maryi de la Concepcion i narodzeniu infanta Francisco Marya Isabel Gabriel Pedro, i uchwalono odpowiedzieć na nie w zwykły sposób.

Posłowie składają wykazy tegorocznego stanu kontyngensów związkowych, wykazy zmian w administracyi kolei żelaznych, w r. 1861 zaprowadzonych, i wykazy zaliczek na wsparcie towarzystwa badań historycznych niemieckich na rok bieżący.

Hanower oświadcza, że gotów jest z zastrzeżeniem przepisanego konstytucyą przyzwolenia stanów przyjąć i zaprowadzić postanowienia prawne względem powszechnego niemieckiego regulaminu wexlowego, które norymberska komisya prawodawcza proponuje, a które po części już obowiązują w królestwie.

Co do Luxemburga i Limburga powołano się na dawniejsze odmowne oświadczenie względem przyjęcia powszechnego niemieckiego regulaminu wojskowego.

Turcya.

(**Skarb Ali Tebelena. — Pobór podatków. — Sprawy syryjskie.**) Donoszą, że Basiliki, dawna nałożnica Alego Baszy z Janiny oznaczyła dokładniej miejsce, gdzie skarby zakopane zostały, nim twierdzę Janinę Kurszydowi Baszy w d. 1. lutego 1822 oddano. Chociażby Porta odzyskała te skarby, nie na długo one wystarczą. Nic innego nie pozostanie, tylko zabrać dobra meczetów. Za doradą Fuada Baszy będzie wydany hat, zapowiadający rozmaite ulepszenia, lecz bez żadnej wzmianki o dobrach meczetowych.

Journ. de Const. donosi, że niepogody przerwały dnia 7go b. m. wszelką komunikacyę między Konstantynopolem a wnętrzem kraju. Biura telegraficzne w Pera i w Stambule nie chciały nawet depeszy przyjmować. Mieszkańcy prowincyi Sylistrya zrzekli się dobrowolnie sumy 435.800 piastrów przypadającej im za to, co dostawili dla przychodniów tatarskich. Ethem Basza egzekwuje z wielką gorliwością wszelkie zaległości. Cztery zaś są rodzaje dłużników: jedni zapłacą wszystko od razu, drudzy ratami, inni tylko część swoich długów, a jeszcze inni zgoła nic uiścić nie mogą.

Z Bejrutu donoszą pod d. 11. stycznia, że Halim Basza, którego Fuad Basza tymczasowo w Syryi na swojem miejscu zostawił, został na posadzie komisarza nadzwyczajnego zatwierdzony aż do zmiany stosunków. Komisya wynagrodzenia poszkodowanych odbyła znowu kilka posiedzeń; i poleciła rozdzielić wynagrodzenia drugiej kategoryi. Stało się to przyczyną wielu ważnych reklamacyi, które komisya europejska ma rozstrzygnąć.

Ameryka.

(**Obrady w kongresie. — Wypadki wojenne.**) W kongresie rozbierano sprawę statku „Trent". Valandigham oburzony wydaniem komisarzy południowych; zapewnia, że nim upłyną trzy miesiące, musi przyjść do wojny między Ameryką a Anglią. Komi-

tet ma udzielić sprawozdanie o upoważnieniu do wydawania banknotów w kwocie 100 milionów dolarów z kursem przymusowym, które będą wymieniane za obligacye sześcioprocentowe. *Tribune* pisze: Matamoras (w państwie mexykańskiem Tamoulipas) będzie obsadzone, a rozpocznie się z południem handel bawełną na Brownsville w Texas. Maire Nowego Yorku zwraca uwagę, że w teraźniejszem położeniu rzeczy obrona Nowego Yorku powinna być zabezpieczona.

Według *Opinion Nationale* zwycięstwo przy Port Royal o tyle jest ważniejszem, że sam widok żołnierzy południowych przekonywa na pierwszy rzut oka o niezmiernem wysileniu całego kraju. Jeżeli straci jednę lub dwie armie, już ich niepodobna będzie zastąpić. Wszystkie stany spieszą do szeregu, większą część jednak stanowią dzierżawcy i wieśniacy, nienawiścią dla Yankeesow pałający. Pomimo jednak całego płomienia tej nienawiści biedni żołnierze wiele tej zimy cierpieć musieli.

Nie licząc milicyi, południe ma teraz 300.000 żołnierza pod bronią, ale czwarta część tej armii znajduje się w szpitalu. W Columbus stoi pułk państwa Mississippi, który liczył pierwiastkowo 1040 ludzi, a teraz liczy ich tylko 280.

Ostatnie wiadomości.

Nowy Jork, 10. stycznia. Expedycya związkowa do Mississippi gotowa jest Kairo opuścić. Część jej już udała się na południe.

Nowy Jork, 11. stycznia. Expedycya jenerała Burnside opuściła Anapolis. Mówią, że expedycyę tę, której przeznaczenie niewiadome, wzmocni kilka dywizyi. Zapowiadają pochód wojsk unii pod wodzą jenerałów Franka i Billa na Nowy Orlean.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 24go stycznia. Na dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny: mec pszenicy (82 ℔) 4zł. 89c.; żyta (78 ℔) 3zł. 23c.; jęczmienia (67 ℔) 2zł. 58c.; owsa (44 ℔) 1zł. 46c.; hreczki 3zł. 2c.; kartofli 1zł. 80c.; — cetnar siana 1zł. 6c.; okłotów 82c.; — sąg drzewa bukowego 13zł. 25c., sosnowego 9zł. 20c. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Urbański R., z Dobrosina. — Netrebski Fab., z Dobreczyna. — Komorowski An., z Bojanowa. — Morawski Kon., z Pohorzec.

Hotel Langa: Barszczewski Zim., ze Stanisławowa.

Hotel angielski: Kisielewski Ant., z Barwinka. — Jaworski Ap., z Ordowa. — Torosiewicz Mich., z Pełtwi.

Hotel krakowski: Smolnicki Franc., z Słowity.

Zajazd Kuhna: Papara Henr., z Zubowmostu. — Gruzecki Ign., z Czarnych Niw.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. stycznia.

PP. Jaworski M., do Kobelnicy. — Strzelecki Wł. do Płohowa. — Kobeloński Bol., do Dzuryna. — Suchodolski Sylw., do Laszek. — Hr. Skorupka Leon, do Krakowa. — Hr. Koziebrodzki Eug., do Michałówki. — Hr. Dzieduszycki Alex., do Izydorówki. — Łodyński Stan., do Nahorzec. — Szumlański Eust., do Kurowiec. — Garapich Wład., do Cebrowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

Dnia 23. stycznia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan po wietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	29.02	— 1.8	95.3	południowy	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	329.31	+ 1.2	91.7	"	"	"
10. god. wiecz.	329.41	— 2 3	91.3	"	"	"

W nocy śnieg 2.‴

T E A T R.

Dziś w teatrze niemieckim: **„Zwei Mann von Hess"**, komedya ze spiewami w 3 aktach.

W poniedziałek na scenie polskiej na dochód panny Targowskiej po raz pierwszy: **„Marya Stuart,"** dramat w 5 aktach Juliusza Słowackiego.

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 26. stycznia: Sprzedaż realności nr. 199 w Stanisławowie.
Dnia 27. stycznia: Licytacya naprawy gościńców w Zaleszczykach.
Dnia 13. lutego: Sprzedaż realności nr. 936 w Śniatynie.
Dnia 14 lutego: Sprzedaż realności nr. 203 i 2$5^1/_4$ we Lwowie.
Dnia 17. lutego: Sprzedaż potażu w Radautz.

Kurs lwowski.

Dnia 23. stycznia		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	49	6	56
Dukat cesarski	" "	6	50	6	57
Półimperyał zł. rosyjski .	" "	11	26	11	41
Rubel srebrny rosyjski .	" "	2	16	2	18
Talar pruski	" "	2	7	2	10
Polski kurant i pięciozłotówka . .	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	63	79	38
" " " m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	63	83	38
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	191	75	194	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	67	38	68	13
5% Pożyczka narodowa . .	bez kuponów	82	38	83	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 24. stycznia.	Instytut kupuje zł.	Instytut kupuje c.	Instytut sprzedaje zł.	Instytut sprzedaje c.	Za kupon wypada zł.	Za kupon wypada c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	79	—	79	50	—	25⅝
Dawne " " 100 " "	82	95	83	47	—	26⅝

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 24 stycznia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82.95. Metaliki po 5% za 100 zł. 68.65; po $4^1/_2$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 782.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 185.60; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 139.25. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.57. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —. . Srebro 138 50.

KRONIKA.

(Pożar.) We wsi Horocholinie w obwodzie stanisławowskim zniszczył pożar dnia 8. b. m. 14 chałup i 19 budynków gospodarskich. Ogień powstał podobno z nieostrożności, a całą szkodę obliczają na 20.000 zł. w. a.

(Rabunek.) Dnia 11. b. m. wlamali się złodzieje w nocy do kaplicy właściciela Góry ropczyckiej w obwodzie tarnowskim Kazimierza hr. St. rozbili trumnę zmarłej niedawno hrabiny St., a potem wielki ołtarz w kaplicy. Ale zawiedli się w swoich nadziejach, gdyż ani w trumnie ani też w ołtarzu nie znaleźli nic kosztownego i zabrali tylko cztery świec woskowych. Złoczyńców nie wyśledzono jeszcze.

Jedenasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań Nowego Roku 1862.

Panowie: Józef Smutny 1zł., Karol Liedl 50c., Karolina Buschak 50c., Józef Noa Löwenberg 1zł., Marek Kasner 1zł., Józef Rosenbusch 50c., Dawid Münzer 20c., Jan Legade 1zł., Wincenty Krajbig 50c., Praszil 50c., Katz 30c., Antoni Zastawski 1zł, Edward Moszyński 10c., Nowakowski 30c., Teresa Wencek 10c., Gabryel Czychylik 20c., Waleryan Laskowski 1zł., P. B. 20c., N. N. 20c., Józef Baumgardten 1zł., Max. Ansion 30c., L. Höflich 1zł, F. Engel 50c., M. Poremba 1zł., Schrinner 50c., Działczyński 30c., J. Jabłoński 20c., Syring 1zł., J. Korytyńska 50c., Joel Blumenfeld 30c., Köves 30c., Leib Necheles 30c., B. Goldberg 10c., Leonidas Janowicz radca apel. 1zł., Felix Kijanowski 30c., Augustyn Piekarski 70c., ks. Pielecki 1zł., ks. Ostrowski Laurenty 2zł., Anna Margasz 40c, Emanuel Igel 20c., ks. dr. C—z 1zł., J. Semrad 1zł., K. Bauer 1zł., Michał Dymet 2zł, Antoni Karczmarski 20c., Adolf Puchberger 50c., Fr. Seikl 50c., A. Berger 10c, T. Smerek 10c., N. N. 30c., Antoni Kościcki 1zł., Emilia v. Stefanie 1zł, Lange 20c., Nepustil 10c, W. Ż. 20c., Józef v. Schwerdtreu Łoziński 50c., K. K. 20cen., L. Alexy 20cent., Karol Fiala 20 centów, J. Malinowski 1zł., Mendel Tomisch 20c., Jan Strömmer 40c, Józef Baygar radca finansowy 1zł., Antoni Czuczawa 2zł., Barański 1zł., Karol Ridl 30c., Jan Stromenger 1zł., hr. Antonina Bąkowska 2zł., Adela Hornowa 2zł., Mojżesz Menkes 50c., Leon Popiel 50c., S. Schlossmann 1zł., H. Birnbaum 30c., A. Blaustein 30c., Dr. K. 30c., Dawid Mahl 30c., B. Janiszewski 2zł., jen. ajencya c. k. uprzyw. Towarzystwa ubezp. w Wiedniu 4zł., Karpiński 20c., Przybielecki 2c., Kochanowski 10c., Fr. Christ 1zł. Razem 55zł. 10c., do tego dziesiąta lista 723 zł. 80c. Suma 778zł. 90c. w. a.

Dwunasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań Nowego Roku 1862.

Panowie: Dr. Finger 2zł., Katarzyna Heller 20c., Justyna Świeprawska 20c., Teresa Połzówna 40c., Angeli 30c., Z. G. 30c., M. M. 40c., Karol Heinrich 50c., Józef Petruszczak 30c., Karol Semler 10c, Eleonora Witoszyńska 1zł, Alojza Knendich 1zł., Juliusz Grigar 40c., Ludwik Csato 1zł., J. Szemelowski 1zł., Józef Bierzecki 50c., Józefa Niemirowska 1zł., Dr. Leon Raczyński 1zł., Ehrbar 1zł., Guniewcz 50c., Fr. Fiala 1zł., Marie 40c., Dr. Gustaw Adolf Schreter 5zł., S. Sozański obywatel z samborskiego 5zł., Gołębiowski 50c., Louis Tetteles kaligraf 50c., Rud, Raymond 50c., Maurycy Lazarius 2zł., Filip Zaleski 5zł., Podracka 1zł., Dr. Noskiewicz 1zł., Ksawery d'Abancourt 2zł., Izydor Zwergel 1zł., Niesiołowski Dom. 1zł., Stanisław Wolański 2zł., Ziemiałkowski 1zł., E. Wolański 5zł., F. Cikowska 2zł., Eyk rotmistrz 50c., Konstanty Zgaździński 1zł., Jakób Kidoński 50c., Waniczek 20c., N. 20c., Jan Justian 1zł., Zacharyasiewicz 1zł. 35c., N. N. 50c., E. Geistlener 2zł. 10c., Rubin Sokal 40c., Greschke 2zł., Weinberg 30c., Dr. Jabłonowski adw. 1zł., F. K. Gromadzka 4c., Triester 20c., J. L. Kolischer 1zł., Ludwik br. Kanne, c. kom. cyrk. 1zł, Maurycy Kulczycki 1zł. Razem 63zł. 29c., do tego jedenasta lista 778zł. 90c. Suma 842zł. 19c.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.